

גיוור נוימן, יודעים כולם, במדינה שה- מציאות באיזור נהירה להם, מה הם עומדים לשמוע. לעומת זאת, כשמוצג הסרט בפני זרים, ההתרשמות שלהם יכולה להיות כאילו שחק ונוימן, או רמי ליבנה, המרואיין ליד גדר הכלא, הם התק של דעת-הקהל הישראלית. לגבי אדם שרועה ליוזם דיאלוג בין שני צדדים, התעלמות מכוננת זאת מן המציאות לאשורה, אינה יכולה לשרת את המטרה. כדי להגיע לע" מק השווה, צריכים הצדדים המשותחים, בראש ובראשונה להכיר זה את זה.

הציונות הכופרת. המרגיז ביותר ב- סרט כולו, הוא הניצול הדימגוגי של המציאות הישראלית, כאשר אופנברג מגייס את נטורי-קרתא, כדי להוכיח את טענותיו נגד המדינה הציונית. בעולם עשוי הדבר, אולי, להתפרש כהסכמה של היהדות הדתית עם אופנברג, ואילו מי שמתמצא ב- נושא אינו יכול שלא להתחלחל כאשר אדם הרואה עצמו פרוגרסיבי חוזר אל ימיה-הביניים, מתוך ידיעה ברורה שרבי הירש, דובר נטורי-קרתא, יהיה הראשון שידבר על עם סגולה אחד ויחיד, ואם אי- נועשה זאת עדיין, זה רק משום שהוא סבור שהציונות מופרת, ולא משום שאינה דמוקרטית. אכן שותפים מוזרים במיטה אחת.

הדבר החמור ביותר, הוא התיישנותו של הסרט. הוא צולם ב-1977, והוא מת- ייחס למצב שלפני ביקור אל-סאדאת בירושלים. אבל לא רק בכך נראה הסרט מיושן. כל מחאותיהם של תושבי הגדה-

או ערביי ישראל, נראים כאין וכאפס לעומת הכתבות ששודרו בחודשים האחרונים בטלוויזיה הישראלית. מי שראה את סידרת הכתבות ששודרה על מצב בתי הסוהר בישראל, אינו יכול שלא לחייך כאשר פליציה לנגר ניצבת לפני כלא אשקלון, ומוסרת לעיתונאים המקשיבים לה שאסירים פוליטיים שם סובלים "כימ" עט הרפת רעב".

החמצת המציאות. עד כמה החמיץ אופנברג את המציאות האנושית באיזור, אפשר להבין דווקא משני רגעים קצרים, שהם המוצלחים בסרט כולו: דייג ממוצא מרוקאי ביפו מספר על החיים בשלום עם שכניו הערביים, ונערה צעירה ערבית, ביום האדמה, נשבעת עם דמעות בעיניה, שלא תשקוט ולא תירגע עד שלא ישתחררו את אחיה, לפתע, מאחרי הנוסחות היבשות של פוליטיקאים שחזרו על נאומיהם עד לעיפה, מצטיירים האנשים שלמענם צריך למצוא את השפה המשותפת באיזור כולו. אילו היו הם מרכז הסרט, היו כולם יוצאים נשכרים.

קולנוע

שחקניות כמו בציר

הקולנוע אינו מכיר עוד גבולות. האנגלים עושים סרטים על המהפכה הצרפתית — כמו הדואליטים — ואילו הצרפתים עושים סרט על המישפחה הסיפרותית המפורסמת ביותר של בריטניה, האחיות ברונטה.

שחקנית מארי פרנס פיזיה כשארלזט
היצירה הנועזת

איזבל הופר כאן

איזבל אדואני כאמילי

סיפורים רומנטיים ומעשיות מסמורות שיער

ברונטה. לבסוף שבו כולם לבית המישפחת, והחלו לכתוב. שארלוט, הנמרצת מבין השלוש, מצליחה ב-1847 להוציא לאור את הרומן הראשון של אחותה אמילי, אנקת גבהים. זהו סיפור אהבה בין יורשת עשירה לגנן בבית אביה, שעורר בזמנו סערת רוחות עזה, ונחשב על-ידי רבים ליצירה נועזת ושלוחת-רסן.

שנה לאחר מכן מופיע הרומן של שאר- לוט עצמה, ג'יין אייר, ורומן נוסף של אן, אניאס גריי, האחיות חתומות על ספי- רים אלה בשמות בדויים של גברים, ורשי- מית הן מתפרסמות כאלים. אקטון וקורר בל, אלא שמייד לאחר מכן, תוך חודשים מעטים, אמילי ואן נפטרות בזו אחר זו, ואילו בראנוול מאושפז אחרי התקפות של אלכוהוליזם. שארלוט מספיקה עוד להנישא לכומר, אבל גם היא כבר נגועה במחלה קשה, וב-1855 היא מתה משחפת.

טשינה היה רוצה שסרטו יראה בערך כמו ציור שצייר פעם האבא: "שלוש האחיות, לדעתי, החלו לכתוב לאחר שהס- תבר להן כי האבא אבוד, כאילו כדי לפצות על כישורו שנגזז. ואילו הוא צייר פעם ציור שבו ניראה במרכז, בין שלוש אחיו- תיו. אחר כך מחק את עצמו, כאילו רצה להותיר את כל התהילה להן." וזאת ינסה לעשות גם טשינה.

שלוש השחקניות המבטיחות ביותר של הדור הצעיר בצרפת, מארי פראנס פיזיה, איזבל הופר ואיזבל אדואני, השירו מע- ליהן את מחלצות האופנה, הסכימו להתנזר מאיפור ואפילו לכער את תווי הפנים המפורסמים שלהן, כדי לגלם את שארלוט, אמילי ואן ברונטה. הן עושות זאת בסרט חדש של הבמאי אנדרה טשינה, מבקר קולנוע לשעבר שהוכיח את יכולתו לממש את התיאוריות שבהם דגל, הלכה למעשה.

שלוש האחיות ברונטה, בנותיו של כומר פרוטסטנטי, נולדו בין השנים 1816-20, בהבדל של שנתיים זו מזו. הן גדלו בכפר, ללא אם, שנפטרה ממחלת הסרטן, אחרי ששיכלה שתי בנות אחרות. שלושתן ספגו את האווירה המיוחדת של חיים בחיק הטבע, עם המיסתורין והמופלא שבהם, ליקטו מאיכרי הסביבה סיפורים רומנטיים ומעשיות מסמורות שיער, וטיפלו במסירות באחיהן, בראנוול.

כישרון שנגזז. בתקופה מסוימת ניסו שתיים מן האחיות לצאת אל העולם הרחב, לשפר את ידיעתן בשפה הצרפתית, ולפי- תוח לאחר מכן, בביתן, בית-ספר לנערות. אלא שהאחיות, שהתמכר לאלכוהול ולסמים, והטביע בהם את מה שחוקרים מסויימים סבורים שהיה הכישרון הגדול של המישפחה, הרחיק תלמידות פוטנציאליות מבית

פליציה לנגר מרואיינת בסרטו של אופנברג
כתבה מיושנת

המשורר הערבי תופיק זיאד ב"דרך הקשה למסטיין"
התעלמות מן המציאות